ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 69. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го КВІТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, APRIL 13, 1976 No. 69. VOL. LXXXIII

ВІДВІДИНИ ПЛЮЩА, „ДОКТРИНА СОННЕФЕЛДТА", КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ ТА ІНШ СПРАВИ БУЛИ ТЕМОЮ НАРАД ПРЕЗИДІЇ ЕКЗЕКУТИВИ УККА

Ню Йорк. — Відвідини Леоніда і Татьяни Плющів в ЗСА і Канаді, загрозлива „доктрина Санненфелдта" з пропозицією „органічного поєднання" східньо-европейських народів з імперіялістичним СССР, недалекий XII Конґрес Українців Америки, використання відзначувань 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в Америці для української визвольної справи, підготова до цьогорічного відзначення Тижня Поневолених Націй та ряд інших актуальних справ були темою обговорення і рішень на чергових нарадах Президії Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки, які відбулися тут у приміщеннях канцелярії УККА минулої п'ятниці, 9-го квітня, у вечірніх годинах. Наради започаткував президент УККА проф. д-р Лев Добрянський, а проводив ними екзекутивний віцепрезидент Йосип Лисогір. На початку нарад проф. Л. Добрянський з'ясував уже на свій лад „традиційних" десять справ, що були предметом його уваги і активности у Вашінґтоні в звітовому часі. До цих справ належали, між іншим, справа відвідин та виступів Плюща, „теза Сонненфелдта" і політика детанту під час виборчої кампанії, запропонована вже в Конґресі окрема резолюція, яка пов'язує визвольні рухи поневолених народів з 200-річчям Американської Незалежности з головною тезою постійної незалежности від імперій, підготова чергової конференції Світової Антикомуністичної Ліґи та деякі зв'язані з нею комплікації, спеціяльне відзначення Тижня Поневолених Націй в році 200-річчя Американської Незалежности, поновна актуалізація резолюції Бирка відносно членства Української і Білоруської ССР в Об'єднаних Націях, признання Шевченківських Грамот Волі деяким видатним американським і українським діячам та ряд інших актуальних справ. В усіх справах винесено відповідні рішення.

Крім завваг проф. Добрянського щодо відгомону відвідин і виступів Плюща у Вашінґтоні, обставини тих відвідин і виступів з'ясовували ще мґр Іван Базарко, проф. д-р Богдан Гнатюк і ред. Ігнат Білинський і в тій справі забирали слово також інші, стверджуючи одноднодушно, що запрошення Л. Плюща до ЗСА і Канади було передчасне.

Окрему увагу під час нарад віддано справі найближчих нарад Ради Директорів УККА, що мають відбутися в Ню Йорку в суботу, 1-го травня та матимуть за головне завдання схвалити програму XII Конґресу Українців Америки, вибрати і намітити передбачені статутом комісії тощо.

Визначенням суботи 22-го травня на врочистість відкриття новозакупленого і вже відремонтованого дому УККА і СУА та полагодженням ряду біжучих справ закінчено ці чергові місячні наради Президії Екзекутиви УККА.

Д-Р ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ „ДОКТРИНИ СОННЕНФЕЛДТА"

Вашінґтон. — Проф. д-р Лев Добрянський, голова Крайового Комітету Поневолених Націй і президент Українського Конґресового Комітету Америки (УККА), у листі до президента Джеральда Форда, датованім 5-го квітня ц.р., запротестував в імені цих двох організацій проти т.зв. „доктрини Сонненфелдта", тобто проти пропозиції цього дорадника державного секретаря Генрі Кіссінджера, щоб Вашінґтон заохочував країни Східньої Европи встановити „більш органічний зв'язок із Совєтським Союзом". Заявляючи, що теза Гельмута Сонненфелдта „наскрізь обурлива", бо противиться дотеперішній політиці уряду президента Форда, який досі підтримував принцип державної незалежности та волі" не тільки для кількох поневолених націй в Центральній Европі, але також для численних поневолених народів в самому Совєтському Союзі" та інших частинах світу, проф. Добрянський закликає президента Форда публічно відкинути цю „доктрину Сонненфелдта". Як відомо, президент Форд, промовляючи в Мілвокі перед представниками етнічних груп 2-го квітня, відмежувався від становища Сонненфелдта щодо Східньої Европи.

Проф. д-р Лев Добрянський

У своєму листі проф. Добрянський назвав думки Сонненфелдта „обмеженими та нечутливими" і заявив, що вже раніше виринали подібні пропозиції. Він сказав, що в 1940-их роках деякі американські діячі в імені „миру" вихваляли здогаданий „органічний зв'язок" народів Совєтського Союзу, а в 1960 роках група аналітиків твердила, що совєтсько-російська мілітарна гегемонія в Східній Европі є корисною для світового миру. Проф. Добрянський вказав, що ті теорії, як рівнож думки Сонненфелдта, які пропонують Вашінґтонові погодитися на перманентне поневолення народів Східньої Европи, на перманентну сферу впливу СССР на тому обширі, та які відкидають „природну силу національних рухів", противляться заявам самого президента Форда, виголошених ним перед його від'їздом на Гельсінкську конференцію минулого року.

Проф. Л. Добрянський твердить, що ціла справа Сонненфелдта є дальшим доказом занепаду американської закордонної політики, базованої на помилковім понятті, що, мовляв, Совєтський Союз є державою одного народу, замість на правдивім розумінні справи, що сам СССР є імперією. Не можна забезпечити миру на фальшивім розумінні характеру Совєтського Союзу, як також на постійнім апізменті та однобічних компромісах, на засекречених договорах і на обмані — писав проф. Добрянський. Він заявив, що існує конечна потреба роз'яснити всі справи, якими цікавляться мільйони американців, які бажають не тільки миру, але також „волі через силу". Професор Добрянський закінчив свій лист закликом до президента Форда, що настала пора не тільки змінити назву для теперішніх відносин ЗСА з СССР, але також зміст цієї політики Вашінґтону відносно Москви.

МҐР ЄВГЕН ЛОЗИНСЬКИЙ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ОУА „САМОПОМІЧ"

Ню Йорк (в. с.). — Сімнадцятий З'їзд Делеґатів Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч", який відбувся тут в домі кредитівки „Самопомочі" 10-го квітня, переобрав через акламацію дотеперішнього голову Головної Управи мґра Євгена Лозинського. Разом з ним до складу Головної Управи „Самопомочі" були обрані: радн. Богдан Ластовецький — перший заступник голови, Павло Турула — другий заступник голови, інж. Роман Кравців — третій заступник голови, д-р Василь Палідвор — головний секретар, Лев Пришляк — заступник гол. секретаря, інж. Іван Гурик — фінансовий референт, Франц Колодій — організаційний референт, Ростислав Галабурда — заступник орг. референта, д-р Микола Шпитко та Емілія Козіцька — референти Суспільної Опіки, інж. Роман Ракочий — господарський референт, Володимир Сохан — референт преси та інформації, Мирон Пінковський — член. Членами Головної Контрольної Комісії були обрані проф. Михайло Цяпка, д-р Володимир Нестерчук і Ярослав Петрик, а їхніми заступниками Ольга Калина та Іван Шаран. Членами Головного Товариського Суду обрали делеґати мґра Романа Гуглевича, д-ра Павла Кобзара та Івана Буртика, а заступниками Маріяна Курочку та Володимира Повзанюка.

З'їзд відкрив голова „Самопомочі" мґр Є. Лозинський і закликав, після початкової молитви, що її провів радн. Б. Ластовецький, вшанувати мовчанкою пам'ять померлих членів Головної Управи. Делеґати одноголосно покликали президію у складі: радн. Б. Ластовецький — предсідник, інж. Роман Кравців і Ярослав Петрик — заступники й інж. Іван Гурик — секретар, та

(Закінчення на стор. 3-ій)

Виставка праць Любослава Гуцалюка в Парижі

Париж. — У 20-річчя першої самостійної мистецької виставки в Парижі Любослава Гуцалюка, тут у ґалерії Руаяль у днях від 23 квітня — 11-го травня ц.р., виставлятимуть сорок його олій, намальованих протягом 1975 року. Багато з них це напів-уявні пейзажі з циклу „Катедралі Ню Йорку", інші — це уявні сцени гаваней, міст та сіл Франції.

У каталозі, що його видала ґалерія, знаходяться дві кольорові та вісім чорно-білих репродукцій, а також подано перелік важливіших виставок Любослава Гуцалюка і його біографію, в якій зазначено, що мистець — уроджеленець України, студії закінчив в школі мистецтва Купер Юніон в Ню Йорку.

Любослав Гуцалюк

Театр „Заграва" з Торонта гостював в Ню Йорку з виставою „Мотрі"

Ню Йорк (в. л-ць). — Український Драматичний Театр „Заграва" з Торонта успішно виступив тут в неділю, 11-го квітня ц. р. в залі Фешен Інституту з прем'єрою інсценізації історичної повісти - трилогії Богдана Лепкого (5 картин) „Мотря", відтворюючи перед глядачами один із славних відтинків нашої історії Мазепинської доби. Інсценізацію для театру приготовили Меріям - Лужницький і Луць Лісевич. Автори інсценізації, вибравши важливіші моменти з монументальної повісти Б. Лепкого, старалися наголосити героїчні моменти української історії і показати слабості тієї частини військової старшини, яка заради слави тягнулася на службу російського царя Петра І. Короткий зміст інсценізації такий: На мисливських ловах у лісах родинного мастку Кочубея, зустрічається генеральний суддя України з посланцем Гетьмана Мазепи, військовим канцеляристом Чуйкевичем. Кочубей намагається дізнатись від Чуйкевича про пляни Гетьмана щодо Москви, але він стримано мовчить. По відході Чуйкевича, який, до речі ще з дитинства закоханий в дочку Кочубея Мотрю, до Кочубея приходить московський шпигун, який інформує його про хід таємних переговорів, що їх веде жінка Кочубея Любов Федорівна, з московським царем. В день приїзду Гетьмана Івана Мазепи до Ковалівки тітка Мотрі оповідає їй про славне минуле України, про часи Хмельниччини. Мотря з захопленням слухає і приходить до висновку, що теперішні чоловіки не дорівнюють героям минулого, а дбаючи про свої мастки, забувають про долю Батьківщини. В цей час до Ковалівки під'їжджає І. Мазепа в супроводі його найвищих старшин і вищих старшин у супроводі козацького війська. Мотря разом з родиною вітає Гетьмана. Обоє опісля зустрічаються в саду Кочубея, де Мазепа пропонує стати Мотрі його дружиною. Довідавшись про любов Мазепи з Мотрею, жінка Кочубея попадає у велику злість, в результаті чого Мотря змушена залишити батьківський дім і піти на якийсь час до монастиря. В тому часі Любов Федорівна намовляє Кочубея зрадити Гетьмана і

(Закінчення на стор. 3-ій)

Нове порозуміння між ЗСА та СССР щодо атомових випробувань

Вашінґтон. — Минулої п'ятниці, 9-го квітня, уряд ЗСА повідомив, що дійшло до нового порозуміння між Москвою та Вашінґтоном щодо обмеження підземельних атомових випробувань для мирних цілей. Хоча договір ще не підписано, то вже узгіднено його текст. Договір обмежує підземні атомові вибухи до 150 кілотонн сили та встановляє процедуру для взаємної перевірки цих випробувань представниками ЗСА та СССР. Державний секретар Генрі Кіссінджер і президент Джеральд Форд заявили, що це порозуміння між Москвою та Вашінґтоном є „важливим кроком вперед", бо перший раз в історії передбачує перевірку на совєтській території, на що СССР в минулому не хотів погодитися. Однак, речники уряду ЗСА підкреслили факт, що новий договір стосувався б тільки атомових випробувань для мирних цілей, а не охоплює випробувань атомової зброї. Деякі речники також вказали на те, що хоча поодинокі підземні вибухи були б обмежені до 150 кілотонн, то серія таких вибухів могла б бути вищою, ніж встановлена верхня межа. Совєтський Союз наполягав на тому, щоб договір дозволяв такі серії вибухів.

Як відомо, ще в 1963-му р. підписано міжнародний договір, який забороняє будь-які атомові випробування в атмосфері, а дозволяє тільки підземні. Багато країн вже ратифікували цей договір. Франція, Індія та комуністичний Китай відмовляються підписати його.

Палата збільшила оборонний бюджет на 2 більйони

Вашінґтон. — Минулої п'ятниці, 9-го квітня, Палата Репрезентантів 298-ма голосами проти 52-ох схвалила законопроєкт, який призначає на мілітарні цілі 33.4 більйона долярів, головним чином на розбудову нової зброї. Отже конґресмени додали 2 більйони долярів до гального оборонного бюджету, запропонованого президентом Фордом на наступний фіскальний рік. Білий Дім пропонував, щоб видатки на мілітарні цілі виносили 113 більйонів, а Палата Репрезентантів проголосувала збільшити суму до 115 більйонів долярів. Конґресмени відкинули всі пропозиції припинити або відложити розбудову нової зброї, наприклад, стратеґічних бомбовиків і кораблів, урухомлюваних атомовою енерґією. Законопроєкт Палати Репрезентантів передано на розгляд Сенату.

Розпочався З'їзд Компартії Чехо-Словаччини

Прага. — Пресові аґенції інформують, що в понеділок, 12-го квітня, розпочався тут шумно XV-й з'їзд Комуністичної партії Чехо-Словаччини, який, після такого ж з'їзду Компартії Болгарії, мабуть буде з'їздом, що на ньому утверджуватимуть так звану доктрину Брежнєва і твердий курс у відношенні до комуністичних партій Заходу, які вирішили „змагати до соціялізму" власним шляхом і під власними національними прапорами. Західні кореспонденти, яких, до речі, як і на московському з'їзді, не допустили на залю нарад, звітують, що Прага „потапає" у червоних прапорах, які не тільки прикращують державні будівлі, але також звисають з вікон приватних домів. Між прапорами і портретами багато прапорів СССР і портретів Леоніда Брежнєва, Ніколая Підґорного, маршала Жукова та інших совєтських головачів. На вулицях Праги панує атмосфера напруження, збільшено охоронну службу поліції, стисліше перевіряють закордонних туристів, головно кореспондентів.

Панує загальне переконання, що XV з'їзд буде мабуть найбільш ортодоксальним, який досі відбувався. Це пояснюється тим, що в Компартії Чехо-Словаччини, помимо запевнень про єдність, панує й досі двоподіл на т. зв. „поміркованих" і більш ортодоксальних комуністів. До тієї другої фракції належить українець Василь Біляк, член Політбюра і головний ідеолог Компартії. Він також перший виступив був з теорією, що інвазія на Чехо-Словаччину в 1968 р. не була фактично інвазією, а тільки „інтернаціональною повинністю дружньої нації". Загально вважають, що Леонід Брежнєв не приїде на з'їзд. Він був відсутній також на з'їзді болгарської Компартії і не прийняв в Москві шведського прем'єра Ольофа Пальме, який офіційно перебуває на відвідинах в СССР.

XXV З'їзд КПСС, українська консолідація і спротив в Україні були темою панелю в Йонкерсі

Йонкерс, Н. Й. — В суботу, 10-го квітня ц. р., тут в Українському Народному Домі відбувся, заходами 11-го Відділу ООЧСУ, політичний панель на тему: „Міжнародний обрій і українські справи", на якому три панелісти — мґр В. Микула, ред. В. Левенець і д-р В. Савчак, обговорили теми XXV з'їзду КПСС, потребу всеукраїнської єдности і можливостей консолідацій українських політичних партій та деякі важливіші справи руху спротиву в Україні в пов'язанні з посиленою діяльністю російської еміґрації за кордоном.

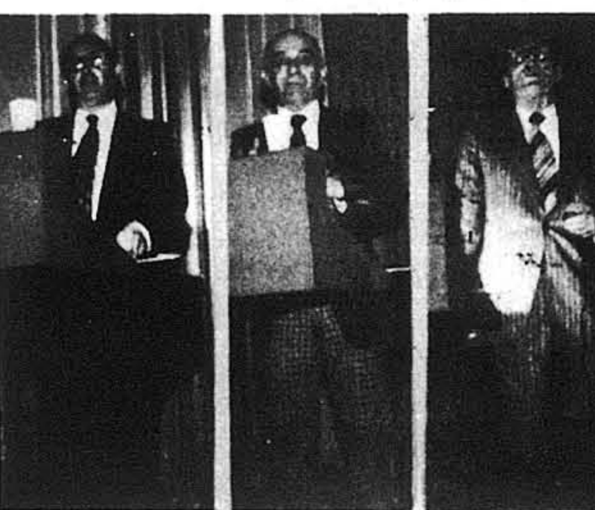
Панель відкрив коротким вступним словом голова 11-го Відділу ООЧСУ Микола Сидор, а панелем проводив пор. Лев Футала, який представив панелістів, проводив дискусією і зробив останні висновки панелю.

Яктуальні теми доповідей — аналіза московського зборища, а головно програмової доповіді генерального секретаря ЦК КПСС Леоніда Брежнєва і його українського ґавляйтера Володимира Щербицького, ясно представлена потреба всеукраїнської єдности, яка може бути досягнена тільки шляхом політичної консолідації, і події в Україні — викликали помітне зацікавлення у слухачів, які чисельно прибули на панель. В дискусії забирали голос: Михайло Шашкевич, Ігор Зварич, Михайло Бурчак, п. Жупанський, п. Булат, Мирон Климко, мґр Л. Кокодинський та ін.

Роблячи підсумування доповідей і дискусії, Лев Футала зокрема відмітив, що українська спільнота глибоко цікавиться політичними проблемами — просуванням української правди у вільному світі, допомогою борцям в Україні, як також консолідаційними процесами, які, хоч і не довели ще до повної єдности, все таки уможливлюють українській спільноті виступати у деяких випадках об'єднано, бодай у принципових справах української визвольної політики.

Панель формально закрив голова Відділу, загальною подякою прелеґентам і учасникам.

Відбувся Симпозіюм Т-ва Українських Інженерів Америки

Промовляють під час симпозіюму (зліва): інж. Володимир Мацьків, д-р Михайло Головатий та інж. Михайло Корчинський.

Ню Йорк (Р. Г.) — В суботу, 3 квітня, відбувся тут в Українському Інституті Америки симпозіюм з ділянки металюрґії, влаштований Головною Управою Т-ва Українських Інженерів Америки. Були виголошені три доповіді:

Інж. Володимир Мацьків: „Нові напрямки в екстрактивній металюрґії ніклю".

Д-р Михайло Головатий: „Зміни в ситуації енерґії в металевій промисловості".

Інж. Михайло Корчинський: „Сталь, як підвалина економічного росту".

Координатором симпозіюму був д-р Любомир Романків.

Численні слухачі, члени ТУІА та заінтересовані гості, з цікавістю прослухали усі доповіді, в яких прелеґенти поінформували про сучасний стан та деякі аспекти й найновіші здобутки технології металів: ніклю та сталі. Треба відмітити, що усі прелеґенти та координатор сесії являються передовими металюрґами Канади та Америки, та мають поважні осяги в дослідній науковій праці у своїх спеціяльностях. Працюють вони на провідних постах великих підприємств. Інж. Володимир Мацьків є віцепрезидентом фірми Шерітт, Гордон Майнс, Лтд в Торонті. Д-р Михайло Головатий є директором дослідного відділу фірми Інленд Стіл Ко. в Гері, Індіяна. Інж. Михайло Корчинський є директором відділу досліджень металів у фірмі Юніон Карбайд в Ню Йорку. Він був організатором міжнародної конференції металюрґів, яка відбулася минулої осені у Вашінґтоні з участю 400 металюрґів з цілого світу. Про те інформувала своєчасно „Свобода".

Д-р Любомир Романків є керівником дослідної групи для мікро-магнетних пристроїв для фірми ІБМ.

По доповідях був панель-дискусія, в якій координатор та прелеґенти зреасумували головніші точки своїх доповідей та підчеркнули ролю металюрґії в інженерній професії. Конференцію закінчено неформальними дискусіями та ґутірками при буфеті. Симпозіюм металюрґії зорганізувала інж. Дарія Мосора Франкен.

Три українські доповідачі на науковій конференції в Тексасі

Сан Маркос. — В місцевому Південно-західньому Тексаському державному університеті відбулася в днях 21 - 23 березня ц. р. наукова конференція, присвячена питанням релігії й модернізації в Совєтському Союзі. Було 12 доповідей, зв'язаних з різними аспектами релігії та духового життя в колишній Російській імперії і теперішньому Совєтському Союзі. Головним прицілом представлених дослідів було розкрити, як окремі релігійні спільноти і Церкви розв'язали й розв'язують проблему пристосування до нових технічно - суспільних досягнень і розвитку в умовах модерного й урбаністичного суспільства та атеїстичного режиму.

Між доповідачами і темами були заступлені й українські дослідники та проблеми українських Церков. Проф. Богдан Боцюрків з Карлтонського Університету в Оттаві говорив про Українську Автокефальну Православну Церкву в 1920-их роках, як типовий феномен модернізації, та під кутом організації, як обрядів, так і душпастирської практики. Д-р Боцюрків підкреслив національний характер української автокефалії, її тісне пов'язання з визвольним рухом 1917-20 рр. а теж модерністичні тенденції окремих діячів-мирян, близькі протестантизмові.

Проф. Василь Маркусь з університету Лойолі в Чікаґо доповідав про Українську Католицьку Церкву, спершу зупиняючись на явищі східньої Церкви в єдності з Римом на протязі історії та доводячи, що вже сама спроба поєднання становила своєрідну синтезу, умотивован у тодішніми суспільно-політичними й культурними процесами на землях України. В другій частині доповідач говорив про нинішній стан підпільної УКЦеркви і її зусилля перетривати й пристосуватися, без принципового компромісу з режимом, до важких умов нової дійсности. Деякі аспекти протестантських віровизнань в Україні виринули в доповіді проф. Блейна з Гантер Коледжу в Ню Йорку.

Ще одним українським доповідачем був д-р Едвард Касинець, бібліотекар Українського Наукового Центру в Гарварді, який виголосив фахову доповідь про джерела й бібліографію до питання про Церкви й релігію в Росії та в СССР.

Виголошені доповіді будуть опубліковані в окремому збірнику.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За деревами є ліс...

Як у приватному і громадському житті, так і в політиці дуже часто забувається народну мудрість, що „за деревами є ліс", і цим деревам віддається всю увагу, дарма, що вони ще не становлять лісу.

Нагадують нам це деякі останні події в нашій поведінці і в нашій активності. Згадаємо для прикладу:

У п'ятницю, 2-го квітня, президент Джералд Форд мав у Мілвокі у Вісконсині зустріч з представниками етнічних груп, включно з українською, і під час тієї зустрічі склав важливу заяву, в якій з'ясував принципи американської політики відносно східньо - европейських народів та Совєтського Союзу. Повний текст тієї важливої заяви був надрукований в англійському оригіналі і українському перекладі в попередньому виданні „Свободи". Після тієї заяви, приявні представники етнічних груп ставили Президентові запити і він на них відповідав власне по лінії з'ясованих ним у заяві принципів. В одержаному з Білого Дому звіті із запитів та відповідей, подибуємо запит неназваного українського представника. Запит дослівно звучав: „Пане Президенте, американці українського роду в цій країні зокрема стурбовані переслідуванням українських інтелектуалістів в політичних в'язницях в Совєтській Україні. Згідно з інтерпретацією Гельсінкської конференції та з чисто гуманітарних міркувань, що може вчинити наш уряд, щоб допомогти їм звільнитися?" Це був, виходило б, одинокий український запит і Президент на нього відповів: „Перше, що ви можете вчинити, якщо б ви дали мені чи дали комусь з мого штабу імена..." Відповідь Президента в цьому місці перервав інший запит - заввага: „Амальрик є одним з найвизначніших..." Цим разом уже перервав Президент заввагою: „Так, я чував про це". Дальше пішла вже розмова без будь-якого більшого і конкретнішого значення, повертаючись знову до питання, що може зробити уряд ЗСА в користь переслідуваних і кінцева відповідь Президента: „Як ви дали б нам імена, то щось зробимо", і на тому кінець. За деревами переслідуваних не бачимо лісу поневоленої України, за деревами репресованих осіб не добачається лісу поневоленого народу.

На цю тему і з тієї самої ділянки напрошуються ще деякі інші маркантні приклади і до них ми ще у свій час повернемо. А втім, цих прикладів у нас безліч майже в усіх ділянках нашого життя і праці. Не добачаючи лісу за деревами, ми часто витрачаємо багато енергії і часу на більше чи менше важливі другорядні справи, власне ці „дерева", без думки і журби за „ліс", за наші основні цілі і завдання. Тому й життя нашої громади не розвивається так, як воно могло б розвиватися і так, як треба, щоб воно розвивалося.

Недалекий вже черговий Конґрес Українців Америки дає добру нагоду застановитися над цими справами і їх відповідно з'ясувати та вирішити на самому Конґресі.

„Зворотна дискримінація"

Минулого тижня нюйоркський стейтовий Апеляційний Суд вирішив, що т. зв. „зворотна дискримінація", тобто надавання першенства членам расових чи етнічних меншин при прийманні до шкіл або на працю, є конституційна „у відповідних ситуаціях".

Хоча суд зазначив, що надання такого першенства дозволене тільки тоді, якщо існує серйозна потреба та немає інших, менш контроверсійних альтернатив, як також попереджав, щоб це рішення не було „надто вільно інтерпретоване", то немає сумніву, що це рішення Нюйоркського Апеляційного Суду, як і подібні рішення судів в кількох інших стейтах, несправедливе, бо фактично легалізує дискримінацію проти американських громадян, які не є неграми, пуерторіканцями, індіянами, мехіканцями тощо. Відомо бо, що до „етнічних меншин", які мали б одержати таке першенство, не будуть зараховані американські громадяни українського, польського, ірляндського, англійського, німецького чи італійського походження. І хоча правдою є, що в минулому, а частинно і ще сьогодні, окремі працедавці та установи дискримінують негрів, пуерторіканців тощо, то також правдою є, що через це не повинні терпіти громадяни інших етнічних груп. Чому український хлопець чи дівчина, які пильно вчилися в середній школі й коледжі та дуже добре здали вступні іспити, наприклад, до медичної школи, мають відступати своє місце в тій школі негрові чи пуерторіканцеві, які слабше вчилися та одержали нижчі оцінки на вступному іспиті? Значить, всі роки тяжкої праці цих молодих українців, як рівнож фінансові видатки та інші труднощі їхніх батьків, мали б піти намарно тільки тому, бо українців не зараховують до тих „етнічних меншин", яким признається першенство при прийманні до шкіл.

Ці рішення нюйоркського Апеляційного Суду та інших судів можуть спричинитися також до того, що, наприклад, італійця можуть не прийняти на роботу, хоча він має такі самі кваліфікації, або й кращі, ніж пуерторіканець, який одержує першенство тільки з уваги на його приналежність до даної етнічної групи.

На думку багатьох коментаторів і юристів така „зворотна дискримінація" порушує ті статті федеральної та стейтових конституцій, які ґарантують всім громадянам рівноправність перед законом. Крім того, багато соціологів і психологів твердять, що надання перешенства деяким етнічним чи расовим меншинам спричиняється до того, що члени цих груп втратять спонуку прикладатися до науки чи вивчення якогось ремесла, бо знають, що все одно будуть прийняті до школи чи на працю скоріше ніж особа з кращими кваліфікаціями, яка мала „нещастя" народитися в українській, польській чи німецькій родині.

Треба надіятися, що коли справа „зворотної дискримінації" знову дійде до Найвищого Суду ЗСА, він проголосить цей рід дискримінації неконституційним, а не відмовиться розглядати цю преважливу справу, як це зробив два роки тому.

Іван Телюк

ЕКОНОМІЧНА СПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ В ЗСА

Всім нам відомий вислів німецького канцлера Бісмарка, який сказав: „що краще вчитись на чужих помилках, як на своїх, бо свої забагато коштують". Коли в процесі наших дій, ми зумієм краще використати наші обмежені ресурси, тоді дешевшим коштом зможемо осягнути наші цілі. Моїм наміром є не порушувати виключно фінансові справи, а більше уваги приділити ефективності дії, що має безпосередній зв'язок із наукою економії, якої ціллю є вивчення використовування обмежених ресурсів для заспокоєння необмежених на них запотребувань.

Вже саме формулювання економічної науки вказує, що ми ніколи не осягнемо всіх нами намічених цілей, але важливим є, одначе, ощадне використовування наших скромних ресурсів для найбільш корисних дій. Тому буде доцільно в першу чергу розглянути наші спроможності тут на еміґрації, які в основному складаються з організованої української громади, чисельність якої ще дотепер не підрахована.

Ми говоримо про два мільйони українців в ЗСА, але ніяке джерело не є достовірне, щоб на його підставі можна було ствердити хоч приблизно правдивість цього числа. Здається мені, що найбільш реальним джерелом може послужити перепис населення із 1970-го року, за яким українців у ЗСА є 249,351, що визнали українську мову матірною мовою. Це приблизно 0.1 відсотка цілого населення. Може це число в загальному мале, тому для порівняння я взяв число українців в стейті Коннектикат, де за переписом є 9,655, що становить 0.32 відсотка населення стейту; це не відбігає від дійсности. Про зорганізовану групу українців ми можемо подавати різні здогадні числа, але що з того, коли вони не реальні і нікого не переконують своєю достовірністю. Ми можемо когось зачислити, але коли людина не виказується ніяким виявом своєї діяльности, то самі числа є безвартісними. Для кращої перевірки кожна громада може взяти числа із перепису і справдити їх у своїй місцевості. Після такого підрахунку ми можемо мати число українців в ЗСА, що приблизно може становити три чверті мільйона (750,000). Інші джерела, які ми часто згадуємо, як чисельність союзів, чи чисельність церковних громад, є більше ненадійні від перепису населення, бо при переписі свідома людина може виявити, до якого національного походження вона бажає себе зачислити. Найкращим віддзеркаленням дійсности є збірка УНФонду, де за 1976 рід зібрано $134,000.

Коли йдеться про інтелектуальний рівень нашої спільноти в ЗСА, то тут можна сміло ствердити, що він є вищий від пересічного американського громадянина.

Яка зорганізованість нашої громади? Що є важливим чинником для переведення якоїсь дії?

Ми об'єднані в церковних громадах, союзах, професійних організаціях і політичних угрупуваннях, завершенням чого є УККА.

В церковних громадах відчувається занепад свідомої національної приналежности, брак ефективної організаційної сили в порівнянні до великих спроможностей, коли взяти під увагу прив'язання наших людей до релігії і церковної адміністрації, яка була частиною національного проводу на рідних землях.

Союзи й інші суспільно-економічні установи ще не спромоглись охопити ширші круги громадянства у своїх рядах. Щоб однак бути живими установами, час подумати про вищу організаційну структуру економічного розвитку, а саме — про комерційний банк, що став би центром наших підприємств і розрахунковим середником для всіх інших суспільно - ф і н а нсових установ. Ініціятором такого банку можуть стати наші союзи і кредитівки при допомозі фахових людей.

Багато говориться про професійної організації, що вони замало активізуються у нашому громадському житті. Не все ж вина по їх стороні, бо часом тяжко зрозуміти поодиноких громадян чи установи, які радше послуговуються чужими силами, що вказує на існування певного комплексу, що його звемо меншевартістю. Отже, тут ще невичерпне джерело, що може відограти важливу ролю у суспільному житті нашої громади в ЗСА.

Вкінці — наше центральне об'єднання УККА: тут відчувається, що настав час реформи. Те, що було добре для наших батьків, не все мусить бути добре для нас. Інституції, створені в минулому, мусять діяти сьогодні, в нових обставинах, щоб виконувати свою ролю. Ширше громадське безпосереднє представництво тут мусить мати свій голос. Братсько - партійна структура не відповідає сьогоднішнім завданням УККА. Неможна нашій репрезентативній організації, якою є УККА, відмовити політичного погляду, але часом не є доцільною партійна боротьба в її структурі, бо вона не приносить користи ширшому громадянству.

Партія — це об'єднання громадян із певним спрецизованим суспільно - політичним світоглядом, із свідомістю свого становища і ролі в суспільстві, програмою діяльности та з виробленою тактикою змагання за владу в державі. Існування партії має свою підставу в державі із її економічною системою. Значить, треба таких основних елементів, як держава та її економічна система, щоб можна реалізувати правильність партійних поглядів. На жаль, наша спільнота на еміґрації позбавлена тих основних елементів. Рівночасно домінуюча роля союзів частогусто може шкодити їх фінансово - організаційним цілям, бо не всі члени союзів поділяють їхнє становище до деяких справ УККА, а зокрема членів Екзекутиви, які повинні в першу чергу служити своїм союзам. Співпраця є побажаною, бо вони своїм адміністративним апаратом можуть допомогти УККА.

Фінансові потреби деяких організацій ми можемо до великої міри покривати із державного фінансового джерела, що ми, як громадяни ЗСА, занедбуємо. Зокрема, коли мається на увазі фінансову допомогу нашим школам, старшим громадянам чи менш заможним родинам. Тут є багато фондів на ці цілі ,але потрібно окремих людей, щоб за тими фондами слідкували, як це роблять інші етнічні групи, творячи для цього в міру потреби окремі громадські комітети. Наша співпраця у низових клітинах обидвох американських партій необхідна, щоб створити натиск на політичний провід. Часом малий, добре зорганізований гурт людей в деяких місцевостях може легко перебрати провід в окремих округах і може бути вирішальним чинником у виставленні кандидатів, чи у деяких домаганнях полагодження справи, корисної для нас, як громадян українського походження. Саме запрошування поодиноких політичних провідників на наші різні імпрези не зобов'язує їх до рішень у нашу користь. Своєчасна розв'язка цього питання може посилити нашу дію назовні, як також рівночасно підсилити нашу сус-

(Закінчення на стор. 4-ій)

І. Вовчук

25 З'ЇЗД КПСС – ПРОСЛАВЛЕННЯ БРЕЖНЄВСЬКОГО ВЛАДУВАННЯ

(3)

Щоб здивувати „відступника" від інтернаціоналізму" Мао Тсе-тунга, готуючи з'їзд, все робили, щоб на ньому організувати інтернаціональне видовище — показуху підтримки московського „інтернаціоналізму". Говорячи про московсько-китайські відносини, про які багато говорено на з'їзді, не могли не поминути передз'їздову кампанію, ведену московсько - большевицькою пропаґандою перед з'їздом. На сторінках „Правди" дуже часто вміщували коментарі під крикливими заголовками: „Зрадництво Маоїзму", „Безсилля пекінських керівників", „Приступи пекінських зрадників", „Маоїсти — союзники реакції" й інші. То був вступ, щоб на з'їзді розгорнути баталію за мовчазною підтримкою гостей.

В звітній доповіді китайську проблему насвітлено дуже різко, не шкодуючи міцних висловів і в категоричній формі. Політику китайського керівництва названо ворожою до соціялістичних країн. „Більше того, вона збігається з позиціями крайньої реакції в світі" і „стала важливою резервою імперіялізму в його боротьбі проти соціялізму". Назвавши китайську політику і ідеологію несполучними з марксо - ленінським вченням, Л. Брежнєв грізно заявив: „Ми будемо вести боротьбу з маоїзмом, боротьбу принципову і непримириму".

А після всіх обвинувачень, висловлених погрозливим і категоричним тоном, Л. Брежнєв заговорив про можливість унормування московсько - китайських відносин, при умові, що в Пекіні повернуться до марксо - ленінської політики, відмовляться від ворожого соціялістичним країнам курсу і стануть на ш л я х співпраці і солідарности зі світом соціялізму". А тоді можна буде говорити про „добрі відносини між КНР і СССР". „Діло за китайською стороною".

В цьому нічого нового не було, хіба те, що тон тепер ще грізніший. Новим було щось інше. В той час, як на з'їзді КПСС проголошено анатему „китайським відступникам", в Пекіні Мао Тсе-тунґ гостив попереднього президента ЗСА Ніксона. В розмовах і на урочистих прийняттях китайці остерігали ЗСА, а з ними й світ, від підступних плянів московсько - большевицького миротворення.

Як заведено на з'їздах большевицької партії КПСС, за даною настановою в дискусіях промовці лаяли китайське керівництво, але так, щоб не сказати більше, як було сказано в доповіді. Стриманими були і виступи закордонних гостей, а делеґації від комуністичних партій Франції, Італії, Англії, Румунії обійшли мовчанкою китайсько - московську напругу, не згадали про неї і представники Ляосу і Камбоджі та Північної Кореї. Брежнєвський задум надати з'їздові характеру конференції комуністичних партій з засудом „китайських єретиків" марксизму й ленінізму і підтримки політики московсько - бальшевицького інтернаціоналізму повис у повітрі — провалився.

Делеґації европейських комуністичних п а р тій (французької, італійської, англійської і навіть юґославської) у виступах хвалили успіхи в будові соціялізму, СССР, але обороняли свої національні шляхи побудови соціялізму. Е. Берлінгуер — лідер італійської комуністичної партії в своєму виступі підкреслив, що посилення впливів його партії треба завдячувати тому, що „на протязі багатьох років ми розробляли такий шлях до соціялізму, який би найкраще відповідав особливостям історичного, соціяльного і політичного розвитку нашої країни". Італія, твердив лідер італійської комуністичної партії, буде будувати соціялістичне суспільство так, щоб в його побудову вносили свій вклад різні політичні сили, організації і партії" („Правда", 28-го лютого).

Член політбюра ФКП Ґастон Пліссоньє, який очолював делеґацію французької комуністичної партії, генеральний секретар якої Марше зіґнорував з'їзд, також обороняв французький шлях до соціялізму, що „відповідає умовам нашої країни і нашого часу", — заявив він. Той шлях „означає ґарантію всіх особистих і колективних свобід". Делеґації двох найбільших европейських комуністичних партій на 25 з'їзді виповіли непослух КПСС, заявивши, що їхні партії ітимуть своїми шляхами до соціялізму, далекими від московсько-большевицького, з його диктатурою пролетаріяту. Дещо лагідніше обороняла юґославська делеґація юґославський шлях.

А президент Румунії і генеральний секретар румунської партії Н. Чауческу в своєму виступі на з'їзді, ніби відповідаючи Брежнєву на його вихваляння „миролюбної політики КПСС в Европі і заклик до єдности соціялістичних сил, заявив, що „европейську безпеку і розвиток соціялістичного єднання не можна здійснити, якщо не буде повного невтручання одних країн у внутрішні справи і політику інших".

Після такої різкої заяви перед орденоносними слугами великодержавства московського з його „доктриною Брежнєва" Н. Чауческу демонстративно покинув з'їзд — поїхав додому, мовляв, мені байдуже, що подумають в кремлівському ЦК.

Генеральний секретар ЦК КПСС в доповіді підкреслював, що „комуністи в своїй боротьбі виходять з загальних закономірностей розвитку революцій і будови соціялізму та комунізму". А на це гості европейських комуністичних партій, привезені на з'їзд, щоб продемонструвати світові єдність у будові соціялізму з московським інтернаціоналізмом, заявили ,що їм досить московського інтернаціоналізму, бачили його в Чехо - Словаччині, Мадярщині. Тому вони будуватимуть соціялізм за національними „закономірностями", виходячи з національних інтересів своїх країн.

∴

Як би не розглядати вилом европейських комуністичних партій на 25 з'їзді КПСС з генерального задуму, який снував Л. Брежнєв, говорячи про „закономірності єдиного шляху будови соціялізму", безспірним є, що виступ перекреслив московські пляни посилення комуністичного фронту і усунення з нього Китаю. Якщо навіть ці виступи були в якійсь мірі тактичними потягненнями у виборчій грі в країнах Европи, чого не можна виключати, то й тоді заяви про ш у к а н н я н а ц і о н а л ь н и х ш л я х і в для будови соціялізму є важливими. Хто зна, чи не стануть „єретичні" заяви на 25 з'їзді зародком ще одного комунізму з центром у Европі під національними прапорами?

Недаром М. Суслов, що й не відпочивши після з'їзду, на зборах Академії Наук СССР, одержуючи нагороду, назвав версії національного марксизму опортунізмом, що нічого спільного не має з революційною теорією і завдає шкоди робітничій клясі.

(Продовження буде)

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО М. Г. ПЛАХОТНЮКА

Звертаюся з проханням поправити неточності, які підкралися в статті-репорті про пресову конференцію Леоніда й Тетяни Плющів („Свобода" за суботу 27-го березня ц. р.).

В прочитаній мною на пресконференції заяві я виразно описала ту групу людей, що слідкувала за Миколою Григоровичем Плахотнюком, як „а ґроуп оф піопле", отже, група „людей". Переклад у вашому звідомленні „група чоловіків" ґалантний, але неточний. Адже в тій групі „наглядачів" були люди чоловічого та жіночого полу.

В будинок, де мешкали знайомі М. Плахотнюка, ввійшов за нами лише один чоловік великого росту. Цей самий чоловік без помочі інших виконав хуліганський акт проти особи М. Плахотнюка.

В парку біля будинку, куди я вискочила шукати допомоги совісних громадян та міліції, глумливо сміялася та сама група людей, що слідкувала за нами. Прохожих, ані міліції там не було.

М. Плахотнюка знайшла я „кроучінґ ін пейн", цебто зігнутого в болю, а не „напівпритомного і в крові", як це подано в „Свободі".

Наталка Пилипюк

Кембридж, Масс.

ПРОПОЗИЦІЯ ДО 100-ЛІТТЯ

Слідкуючи за програмою відзначення століття поселення українців в ЗСА, відчувається потребу більшого заанґажування в ньому наших мистців. Пропоную розписати конкурс на найкращі твори з ділянки літератури (поезія, проза, драма), музики, малярства і скульптури на тему життя і змагання українців у цій країні. Підготовити виставки всіх зголошених творів, зглядно зааранжувати їх виконання на сцені.

Роман Ільницький

Ню Йорк, Н. Й.

Докія Гуменна

ЗИМА В МАЯМІ

(фрагменти)

I

1

Це називається зима? Початок лютого, а сонце припікає, щобільше, як півгодини не в тіні — годі витримати. Безкрай Атлантик, неймовірно синій, манить око, на обрії там десь вітрильники борознять цей синій степ... Океанічна хвиля приносить щораз нові скам'янілі медузи, квіти, губки і різної форми коралі — щедрі дарунки того скульптора, що живе на дні океану. Над головою в безмежній блакиті неба пальми розкинули свої ґраційні віти, кожна стоючи на слоновій нозі... Але хоч як напричуд екзотично, хочеться відпочити від надміру південної розкоші. Щоб за хвилину знову всім оцим чудуватися та милуватися. Це — зима? То як же тут влітку?

2

Може колись Маямі й було невеличке містечко із маленькими двоповерховими дімками, сувенірними крамничками і болотом із комарами. Тепер воно справляє враження ґіґанта-лябіринта. Щоб легше було в цьому величезному й неохопному місті зорієнтуватися, поділене воно на чотири частини (південь-схід, південь-захід, північ-схід, північ-захід). І все таки воно таке велике й заплутане, що важко в ньому так відразу щось зрозуміти. Ці цілком несхожі одна на одну дільниці роблять із міста „кілька міст". Посередині височаться могутні переплутані „гайвейні" мости, — а тут уже й розкішна діловo-готелева секція, банки, приголомшливі реклями різних фірм... Раптом це вже спокійна житлова дільниця із квітучими кущами, зеленими моріжками, білими партеровими будинками; з неї потрапляєш у робітниче селище або нетрі...

І скрізь — пальми, пальми! Пальми дорослі, що мов ґіґантські колонади обрамлюють широкі бульвари — це королівські пальми. Пальми-„діти". Пальми гурточки, що справляють враження велетенських кущів. Пальми із ґронами кокосів угорі. Пальми дико збиті докупи у ще незачеплених цивілізацією дільницях. Пальми рівні, пальми похилі наче п'яні, а то й із покрученими стовбурами... Проте деякі з них сохнуть, листя те королівське пожовкло. Причина? Напала на тутешні пальми якась недуга і багато з них гине: листя сохне, залишається стовбур. Виглядає дуже жалюгідно. Доводиться вирубувати, а замість — насаджувати сних молодесеньких „дітей".

Хаотичне розташування міста пояснюють тим, що розросталося воно без пляну. Хто де хотів, — будувався, як хотів. Тому — величезні майдани, зовсім невпорядковані, чергуються із ще більшими площами, так званими „купівельними осередками", побудованими за найостаннішими вимогами наймодернішої розкоші. Досвідченіше око у цій багатообразності Маямі відразу бачить: що — нове, столично-елеґантне, а що ще не зникло старе, містечкове якесь.

Кондомініюми тут звичайне слово, якщо не сказати — модне. Коли я пожила кілька днів у цьому місті, склалося враження, що це — найпопулярніша форма мешкання. І для тих, що живуть тут постійно, і для тих, що приїздять лише на зимовий сезон.

Все таки я була ще як у лісі. Лише другого дня, як заїхала В, і автові колеса покотилися в напряму якогось Голлівуду, моє нерозуміння („де я?") почало розтавати. Маямі і Маямі Біч це, виявляється, не одне й те ж. Маямі Біч – це окреме місто, але воно для туристів-відпочивальників важливіше за Маямі, бо то там найбільше зосередилось мотелів, готелів, кондомініюмів. Ну, просто таки полками! І все це понад самим океаном, при пляжі. І так воно, починаючи з найпівденнішої точки півострова, іде одне за одним, зливаючись: Маямі Біч, Галандейл Біч, Данія, Форт Лавдердейл... А така безліч містечок, що без мапи нелегко їх і запам'ятати...

Доїхали ми до Палм Біч, це вже понад п'ятдесят миль від самого Маямі, — для того тільки, щоб я увіч побачила й відчула, яке багатство, яка розкіш панує тут. Мільйонерські резиденції, в глибинах парків, усе при пляжах. І вони тут же не живуть цілий рік, лише наїжджають. Є й деякі невиґоди для цих мешканців прибережних: постійно солоне з океану повітря псує мільйонерам їхні меблі, матерія набирається солі і втрачає колір, вікна мутніють. Але Боже мій! Хіба ми не знаємо, що деякі (і навіть не мільйонери) заради зміни й приємности вибору-купівлі модерного викидають зовсім гарні й дорогі речі? Мені зовсім не жаль, що трохи просоліють гардини й драпірування в тих їхніх палацах.

Тільки від цього шматочка баченого мені вже почало здаватися, що сюди в маямські краї з'їхалися мільйонери з усієї Америки й Канади. Оком хапаю, проїжджаючи, оголошення-плякат: можна купити в кондомініюмі, ось тут, апартамент. Недорого! Всього лише 105 тисяч долярів. А що, є й дорожчі? — Прошу, он там треба заплатити 350 тисяч долярів.

Тутешня атмосфера — не тільки розкіш, але й парадність, урочиста святковість. Може тому, що небо синє, а всі ці забудови, далекі й близькі — білі, а пальми із своїми коронами — зелені, а квітучі полум'яні кущі вдекоровують кожен крок навколо. А в проміжках між забудовами проглядає ультрамариновий океан. Може тому, що естетичне вдекорування перетворилось тут на культ?

(Продовження буде)

Наукова конференція Математично-Фізичної Секції НТШ

(О. А.) — Конференція відбулася 15-го листопада ц. р. в Українському Інституті Америки в Ню Йорку. Відкрив конференцію і проводив нею проф. д-р Осип Андрушків, директор Секції. Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять недавно померлого д-ра Євгена Радзимовського, професора механіки на Східньо — Іллінойському університеті. Під теперішню пору Секція нараховує 15 дійсних членів і одного члена-кореспондента, в тому числі 6 математиків і 10 фізиків. Приготовлюється реферати на прийняття (через голосування) кількох нових членів. Ідеалом для Секції було б згуртувати всіх українських творчих математиків і фізиків у діяспорі.

Перші два доповідачі, обидва члени департаменту математики Технологічного Інституту Стейту Ню Джерзі, доповідали про свої оригінальні результати в математиці. Доповідь проф. д-ра Романа Андрушкова п. н. „Теорія властивих чисел квадратної зв'язки операторів і їх застосування до крайових задач" дотичила ділянки функціональної аналізи у застосуванні до крайових задач диференціяльних рівнань. Проф. д-р Роман Воронка показав у своїй доповіді п. н. „Асимптотична розв'язка особливих параболічних диференціяльних рівнань" — застосування цих розв'язок до біофізики. Обидві доповіді були дбайливо приготовані і стояли на доволі високому рівні. Оба доповідачі уживали української термінології, хоча часом їм самим приходилося її творити, особливо коли йшлося про новіші ділянки математики. В дискусії забирали голос проф. д-р Б. Лаврук, В. Петришин, О. Андрушків та інші.

Доповідь проф. д-ра Богдана Лаврука, гостя із МкГілл університету в Монтреалі, була іншого типу. Вона дотичила його студій математики як рівнож умовин життя на Львівському університеті в роках 1947-1958. Доповідач цікаво представив ці повоєнні, дуже тяжкі часи для Львова і Галичини, зокрема в перших повоєнних роках. Вже тоді давалися відчути русифікаційні заходи большевицької влади. Крім двох професорів, М. Зарицького і В. Левицького, всі інші викладали російською мовою. Проф. Лаврук представив програму навчання, яка до третього року включно була незмінною в даному факультеті, для всіх університетів. Крім фахових предметів великий натиск кладено на теорію марксизму. На вищих роках дозволялося вибирати лише предмети потрібні для спеціалізації. Решта, як російська мова чи партійні предмети, були примусові. Студій із української мови не вимагано. Багато студентів переслідувано за буржуазний націоналізм (вистачало бути зарахованим до ворогів народу, коли напр. студент часто уживав української мови як розговірної). На думку доповідача добре було б тут, у діяспорі зайнятись створенням модерної математичної термінології, бо ця, що там уживається, дуже змосковщена або взагалі не існує.

На Львівському університеті доповідач захистив диплом кандидата наук і якийсь час був асистентом. Все ж життя стало так незносимим, що коли прийшла нагода переселитись до Польщі, він скористав з цього, як кожний польський громадянин, а далі переїхав з Польщі до Канади.

В довшій дискусії забирали слово д-р М. Вацик, інж. І. Мокрівський, проф. В. Петришин, проф. Р. Андрушків, інж. С. Процюк, д-р Ю. Карапінка та інші.

Проф. д-р О. Андрушків, закриваючи конференцію, відмітив, що в 1940 році він також був асистентом Львівського університету.

По конференції відбулась окремо ширша дискусія членів Математично-Фізичної Секції, в часі якої виринула думка створити окрему комісію для випрацювання математичної термінології вищої математики. Математичний російсько-український словник, виданий Академією УССР в 1960 році замалий. Комісія ця мала б почати працю над англійсько-українським і українсько-англійським словником, власне у століття української еміграції в ЗСА.

Театр „Заграва" з Торонта...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

перейти в табір Петра I, за що йому обіцяв зробити Кочубея Гетьманом України. У п'ятій і останній дії Мазепа звертається до своєї матері ігумені київського манастиря ,щоб вона дала своє благословення на його шлюб з Мотрею.

В тому моменті з'являється козацький старшина, сповіщаючи Гетьмана, що російський цар Петро I пливе Дніпром, покидаючи Київ. Мазепа, боліючи долею України, говорить до старшин, заклинаючи їх відстояти волю України мечем, бо Москва забирає з України не тільки найкращі твори, мистців, бібліотеки, включно з бібліотекою князя Ярослава Мудрого, але також і найкращих військовиків. „Ні за престіл Римської держави, — говорив Іван Мазепа, — не продам України, бо вона у нас найдорожча на світі. Над нею навіть сонце краще світить". Інсценізація кінчається присягою старшин на хрест, що його подарувала Гетьманові його мати-ігуменя. Старшини відходять, а на валах фортеці з'являється Мотря.

Головні ролі в інсценізації виконували: Михайло Ляльна — І. Мазепа, Ніна Тарновецька — його мати-ігумена, Володимир Довганюк — Кочубей, Ніна М. Теліжин — його жінка, Таня Онищук — Мотря, Степан Пелех — Пилип Орлик, Олекса Стельмахович — Данило Апостол, Андрій Ільків — Іван Скоропатський, Степан Геник-Березовський — Андрій Войнарівський, Іван Довгаль-Сулима, Генадій Крушельницький — Іван Чуйкевич, Марія Левицька — Мотрина тітка, Юрій Бельський — старий козак; у допоміжних ролях виступали: Олекса Ковальчук, Марко Левицький, Ярослав Лойовський, Анатолій Трусевич, Дарія Теліжин і Марко Левицький. Режисер інсценізації — Юрій Бельський, декоратор — Еміль Теліжин, костюми — Марія Левицька, адміністратор В. Довганюк.

Одним з доказів атракційности „Заграви" була чисельна публіка — любителі театрального мистецтва, яка у числі біля 900 осіб, виповняла простору залю Інституту. Публіці, яка щирими оплесками вітала гостей з Торонта, також й Михайлові Івасівці, за сприяння виступів театру в Ню Йорку, дякував адміністратор В. Довганюк.

Шевченківська академія в школі о. Миколая в Боффало

Із успіхом 14-го березня ц. р. пройшов концерт в честь Т. Шевченка. Ще перед початком концерту, коли викінчувались останні деталі декорацій, Сестра настоятелька Ріта зі захопленням висловила думку — „Заля і сцена так гарно прибрані, що відчувається святочність, достойність, — відчувається Шевченкову велич..."

Шкільні діти хоча роджені в Америці, вже з третього покоління передачи точки знаменито виконаної програми, тільки потвердили немірущість живого слова геніяльного Тараса. Підготова програми вимагала багато часу та праці. На запит — як можливо, щоб в такому короткому часі діти могли засвоїти слова та мелодії пісень, а в цьому деякі тяжкі як наприклад поему „Іван Підкова", — учителька співу й садочка та учителька Школи Українознавства Оля Чмола відповіла: „Наші діти справді здібні, а то й мудрі. Поммо тижневої перерви (школа не мала світла ні опалу) діти прямо доказали чуда. За це їм належиться признання. Але в цьому допоміг нам й сам Тарас Шевченко! — бо його дух дійсно був з нами!"

Треба признати, що учителька Леся Коновка та Оля Чмола в праці для української дитини в українській школі ніколи не жаліють часу ні труду.

В програмі старших учнів окремо вирізнились пісні — „Поема про Івана Підкову", „Ти течеш, Дніпре" „Хата моя біла хата", Соліст, учень 5 кляси Данило Федик — „Зоре моя вечірная" та уч. 5 кляси Наталя Середюк виконала фортепіянове сольо „Величавий похід".

У другій частині програми діти садочка своїм виступом ще більше внесли радости і утвердили в надії, що українська школа о. Миколая буде рости та розвиватися. Авдиторія школи була заповнена по береги, а відрадним явищем було те, що на концерт прибуло багато молодих подруж та молоді. Я. П.

МГР ЄВГЕН ЛОЗИНСЬКИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

проф. Петро Андрусів і проф. Михайло Лисогір — почесні члени президії. Усні привіти склали З'їздові: професор Петро Андрусів — перший голова ОУА „Самопоміч", проф. Михайло Лисогір — кол. голова ОУА „Самопоміч" і д-р Володимир Савчак — голова Об'єднаного Комітету м. Ню Йорку (Відділу УККА). Згідно із звітом Мандатної Комісії, що його здав її голова Я. Петрик, у З'їзді взяло участь 40 делегатів, включно із членами Головної Управи, та чотирох гостей. Відділи з Клівленду та Детройту прислали привіти та оправдання за те, що не вислали своїх делегатів.

Після вибору Номінаційної Комісії у складі: проф. М. Лисогір, інж. Р. Раковський і Ф. Колодій та Резолюційної Комісії у складі: інж. Р. Кравців, д-р В. Нестерчук, В. Сохан і ред. Л. Полтава, радн. Б. Ластовецький відчитав протокол попереднього З'їзду, який делегати апробували одноголосно. Вичерпні звіти Головної Управи „Самопомочі" склали: голова мгр Євген Лозинський, головний секретар д-р Василь Палідвор і фінансовий референт інж. Іва Гурик. Мгр Є. Лозинський підкреслив у своєму звіті дві головні цілі праці „Самопомочі" — допомогу українській людині та збереження української людини і дав загальний огляд праці Об'єднання, присвячуючи окрему увагу ділянкам суспільної опіки, видавництва „Нашого Світу" та співпраці „Самопомочі" із кредитівками і Централею Українських Кооператив Америки. Закликаючи до посилення діяльности Відділів „Самопомочі", мгр Є. Лозинський пригадав, що колись прийдеться нам звітувати перед народом, що ми зробили для нашого народу на еміграції у багатій Америці.

Головний секретар д-р Василь Палідвор здав звіт про всі ділянки праці Головної Управи за виїмком фінансової. Він поінформував про координацію праці Відділів та співпрацю з ним, старання заснувати нові Відділи та оживити діяльність існуючих, звітування Відділів з праці та збірок вкладок і пожертв на фонд потребуючих, звітування відділових референтів суспільної опіки, висилку допомог потребуючим, та їхні подяки, які надходять з різних країн до Головної Управи, і про адміністрування домом Головної управи в Ню Йорку. Він закінчив свій звіт закликом іти об'єднано і дружньо вперед, бо це наш обов'язок перед Батьківщиною і нашою громадою в розсіянні.

Фінансовий референт інж. Іван Гурик подав у своєму звіті підсумки приходів і розходів Головної Управи за роки 1974 і 1975 в поодиноких контах і поінформував в доповненні до докладного друкованого звіту про виплати грошових допомог з Головної Управи на суму $7,105.00 у 1974 році та $6,951.60 у 1975 році. З чого найбільші суми були переслані потребуючим через Українську Медично-Харитативну Службу в Мюнхені. Інші більші розходи Головної Управи були на видавання журналу „Наш Світ", вдержування Школи Українознавства та сплату гіпотечної позички дому Головної Управи. Вкінці звіту фін. референт склав подяку голові малого Відділу „Самопомочі" у Віллімантику, Кон., Марії Бабій, за вплачені суми вкладок і пожертв, в тому теж $100 на сплату довгу дому Головної Управи.

Коротші звіти склали: мгр Роман Гуглевич — голова Тов. Суду, ред. Леонід Полтава — редактор „Нашого світу" та мгр Є. Лозинський — адміністратор „Нашого Світу", а вкінці гол. Контрольної комісії проф. Михайло Цяпка, на пропозицію якого після короткої дискусії уділено абсолюторію уступаючій Головній Управі. В дискусії та в обговоренні внесків взяли участь: Я. Петрик, Е Маницький, І. Крих, д-р М. Шпитко, П. Немировський, Л. Пришляк, інж. Р. Раковський, інж. І. Шабельський, Р. Галабурда, Ф. Колодій та М. Бабій, а відповіді на запити і давали виснення члени Головної Управи. На пропозицію Управи Відділу „Самопоміч" в Нюарку З'їзд Делегатів найменував почесними членами „Самопомочі" довголітніх діячів Августина Хому і Василя Кузика.

При кінці З'їзду прибули на залю нарад представники Централі Українських Кооператив Америки, голова ради др. Омелян Плешкевич і голова екзекутиви інж. Дмитро Григорчук. Дир. Омелян Плешкевич виголосив привіт від ЦУКА, після чого відбувся обмін думками про можливості затіснення співпраці кредитівок і ЦУКА із матірним товариством „Самопоміч". Дальші розмови про ці справи перевели члени Головної Управи із представниками ЦУКА на окремому засіданні.

Перед закриттям нарад інж. Р. Кравців відчитав в імені Резолюційної комісії резолюції З'їзду, що їх апробували делегати одноголосно, а переобраний голова мгр Є. Лозинський подякував делегатам за довір'я і перевибір. З'їзд закінчено молитвою, що її перевів радник Б. Ластовецький.

Молодь Осередку СУМА в Асторії відзначила роковини Т. Шевченка

Асторія, Н. Й. (в. л-ць) — В неділю, 21-го березня ц. р. тут у власному приміщенні молодь СУМА, батьки і українські громадяни, відзначили окремим концертом роковини пророка і генія України Тараса Шевченка. Програма концерту розпочалася загальним співом Шевченкового „Заповіту", після чого заступник управи Осередку СУМА ім. Михайла Сороки, Володимир Явдошин відкрив формально Свято і познайомив присутніх з цілістю програми. Старші юначки Ірина Наконечна, Оля Загнійна і Стефка Доляк з великим вмінням рецитували поезію Ліни Костенко „Кобзареві", після чого юначка Мирослава Левенець виголосила добре опрацьоване святочне слово, базоване на поезії Т. Шевченка і його неперевершеній любові до України, на яких виховувалися і виховуються сьогодні молоді покоління української молоді. Великою несподіванкою і насолодою у мистецькій програмі був виступ школи молодих бандуристів під керівництвом Ярослава Стахова, яка діє при Осередку від січня 1976 р. Молоді бандуристи виконали три пісні, між ними „Харківський танок", мелодія якого відзначається особливою красою. Старші юнаки — Михайло Галатин, Ярослав Доляк і Мирон Бурик, декламували „Мені однаково", а група молодшого юнацтва виконала вільноручні вправи до слів пісні „Поклін тобі Тарасе", що їх підготовили виховниці Леся Галатин і Дарія Байко. Підготовкою цілости програми займалися Мирослава Левенець і Юлія Кострива. Свято закінчено відспіванням українського національного гимну.

Роковинам Шевченка був присвячений також панель молоді СУМА, який відбувся на передодні концерту з участю управи Осередку і двох представників ГУ СУМА — пані Богдани Сидор-Чарторийської, яка є референтом Батьківських Комітетів при ГУ і Корнеля Василика — культурно-освітнього референта. Названі представники взяли участь в церемонії роздачі іспитових відзнак молоді, а опісля виголосили короткі інформативні доповіді до батьків. Цією частиною проводив голова Осередку СУМА ред. Ігор Длябога, який поінформував також українську громаду про приїзд до ЗСА ред. Плюща. Останню імпрезу молоді СУМА треба вважати наскрізь успішною, а ініціятиві молоді треба дати всяку піддержку, бо це чи не вперше, місцева молодь старалася піднести культурну імпрезу на вищий мистецький рівень.

Нюйоркський суд підтримує „зворотну дискримінацію"

Ню Йорк. — Нюйоркський Стейтовий Апеляційний Суд у четвер, 8-го квітня, рішив, що т. зв. „зворотна дискримінація", тобто надавання першенства членам расових чи етнічних меншин при приниманню до шкіл чи на працю, є цілком конституційна, однак у відповідних ситуаціях. Апеляційний Суд вирішив, що надання такого першенства дозволене, якщо існує серйозна потреба та нема інших, менш контроверсійних альтернатив. Хоча суд специфічно зайняв становище тільки відносно клопотання Мартина Алеві, який твердив, що його не прийняли до нюйоркської медичної школи. „Давнтавн Медикал Сентер", тому, що дали першенство членові расової меншини, то рішення суду стосується не тільки цього випадку, але також матиме вплив на процедуру прийняття на працю, прийняття до вищих шкіл тощо. Хоча Найвищий Суд ЗСА минулого року відмовився видати рішення в подібній справі, то кілька стейтових судів рішили, що така „зворотна дискримінація" не противиться Конституції.

Ділимося сумною віскою з Ріднею і Приятелями, що в суботу, 10-го квітня 1976 року, в ранніх годинах, відійшов ненадійно, від нас у Вічність на 68-му році трудолюбивого життя, наш Найдорожчий
МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ЛЮБОМИР РАКОВСЬКИЙ

б. учитель на Рідних Землях.

ПАНАХИДА в понеділок, 12-го квітня 1976 р. в год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ почнуться у вівторок, 13-го квітня 1976 р. о год., 10-ій ранку в церкві св. Юра буде відправлена Свята Літургія, а опісля Тлінні Останки будуть перевезені до похоронного заведення М. Колодія, 5677 State Rd., Parma, Ohio.

Закінчення похоронів в четвер, 15-го квітня 1976 р. В год. 9-ій Свята Літургія в церкві св. Покрови і на цвинтар св. ап. Петра і Павла.

В безмежному горю:

дружина — ОЛЬГА
син — РОМАН з дружиною ХРИСТЕЮ
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді й Україні

Замість вінка на свіжу могилу дорогої нам

бл. п.

Ярослави Зарицької

довголітньої членки нашої Управи, складаємо 100.00 дол. на Українську Парафіяльну Школу при церкві св. Духа в Бруклині, якій св. п. Покійна присвятила багато труду свого життя.

Мужеві д-рові Миронові, доні Харитині і синові Людомирові та всій Родині висловлюємо глибоке співчуття.

Секція Дружин Лікарів при Українському Лікарському Товаристві в Ню Йорку

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас ненадійно у Вічність дня 15 січня, 1976 р. наш Найдорожчий Муж, Батько, Брат і Зять

бл. п.

Роман Іван Бачинський

БУВШИЙ ПОРУЧНИК І УД УНА

залишаючи нас у безмежному смутку і жалю.

В хвилинах нашого горя наші Рідні, Приятелі і Знайомі виявили нам багато серця і тепла і поспішили з духовою піддержкою, а Покійному виявили пошану і любов, за що на цьому місці складаємо сердечну подяку.

В першу чергу дякуємо бувшому капелянові І Укр. Дивізії УНА о. Богданові Левицькому за переведення похоронних відправ та за зворушливі слова в церкві і на поминках. Рівнож дякуємо о. Бачо за віправлення Парастасу.

Дякуємо хорові церкви св. Івана Хрестителя в Нортгемптоні за звеличання похоронних відправ своїми співами.

Наша щира подяка товаришам дивізійникам станиць Братства Дивізійників в Лігайтоні, Філядельфії, Ню Йорку і Нюарку за участь в похороні, за несення домовини та віддання останньої почести Покійному. Щиро дякуємо інж. Іванові Скірі за зворушливі слова на поминках.

Складаємо глибоку подяку членкам 91-го Відділу Союзу Українок в Бетлегемі за приготовання тризни.

Окрема щира подяка йде від нас д-рові Богданові Сілецькому, другові дорого Покійного, за правдиву християнську поміч в тих тяжких хвилинах нашого життя, за безмежно добре серце та за зворушливі прощальні слова під час тризни.

Щиро дякуємо Всім за численні жертви на Служби Божі, за датки на добродійні цілі та за участь у похороні.

Наша сердечна подяка Всім, хто особисто, листовно, телеграфічно чи телефоном висловив нам співчуття з приводу нашого горя. Нехай Господь обдарує Вас ласками за це, що поділили з нами нашу невимовну печаль.

ІРЕНА — дружина
і РОДИНА

Замість квітів на могилу Покійного слідуючі особи і організації зложили суму 455.00 дол., яку розділено:

Патріярший Фонд	$ 100.00
Охорона воєнних могил	130.00
Видання історії І Укр. Дивізії	175.00
Музей СУА	50.00

По 25.00 дол. зложили: Стефан Голод, Богдан Сілецький, Вол. Бачинський, Теодор Угорчак, 91-ий Відд. СУА, Станиця Лігайтон, Іванна і Давид Клоз.

По 20.00 дол.: Юрій Кулішенко, Евген Михайлів, Ярослав Гуменюк, Зенон Козак.

По 15.00 дол. Микола Ничай, Іван і Зоня Федишини.

По 10.00: дол.: Богдан Артемишин, Валя і Чарлі Ліндгольм, Ярослав Цегельський, Іван Скіра, Орест Ганас, Мирослав Подоляк, Мирослав Абрисовський, Юрій Цегельський, о. Богдан Левицький, Олег Кальба.

По 5.00 дол.: Вол. Луцький, Іван Тарнавський, Нестор Корчевий, Дарія Крохмалюк і Ірена Бачинська: $50.00

ЕКОНОМІЧНА...

(Закінчення зі стор. 2-ої).

пільну структуру новим елементом людей із іншим зацікавленням.

Модернізація у тій і інших ділянках буде можливою, коли ми створимо ротаційну зміну у нашій установі, якою є УККА, впроваджуючи туди нових людей із сприятливим поглядом для нових обставин, для розуміння нашої діяльности. Коли мова про методу дії, то ми багато так робимо, бо так робили давніше. Наші громадські рішенння роблять в більшості поодинокі люди, або вузьке коло людей. Ці рішення не розглядає і не одобрює ширше коло людей і тому вони обмежені в своїй ефективності для ширшого загалу. Пропозиції у нас, як правило, пливуть згори вниз.

Д о б р а організаційна метода полягає на процесі, в якому рішення спираються на інформаціях, що пливуть знизу вгору. Ми повинні приймати рішення, мотивовані тими особами, які стоять близько громадських проблем даного часу чи обставин, а не від тих, які стоять нагорі і не затжди обізнані із всіма фактами справи. Звичайно, такий процес приймання рішень довший, але він опертий на співучасті кожного, хто зв'язаний з дією. В такому випадку буде зайвим процес переконування, що не все приносить корисний результат.

Засада дії повинна бути побудована на принципі, що ми мусимо робити те, що корисне для установи, а не те, що я можу зробити для установи. Забагато у наших рішеннях є традиціоналізму у відрізненні від традицій. Традиціоналізм базується: „що було добре для батьків, те повинно бути добрим для нас''. Традиція — це шанування і респект досвіду, пов'язаний із знанням теперішніх обставинн.

Пам'яті Друга

Вже проминуло сім довгих років, як відійшов від нас наш найкращий товариш і провідник друг Микола Фриз - Вернигора.

Вночі, 26-го лютого 1969 року, блискавкою рознеслась болюча вістка, що Вернигора не живе. Це був несподіваний удар, не лише для його дружини і дітей, але для цілої української громади, а зокрема для нас к. вояків УПА.

В дуже холодний і морозний день, довжезна валка авт відпроваджувала сот. Миколу Фриза, на місце його вічного спочинку, на цвинтар у Випані Н. Дж. Церква св. Михаїла в Йонкерсі, де проживав Покійний була вщерть набита, його друзями, приятелями та виховниками під час похоронної Богослужби. Люди говорили, що такого похорону великого, ще не бачили. Бо Микола Фриз не мав ворогів, він для кожного мав тепле слово й приятельську пораду.

Ряди нашої громади порідились. Забракло провідного члена Українського Визвольного Фронту, провідного члена ОУН, провідника УПА. Колишні вояки УПА втратили найкращого друга. Дружина і діти втратили взірцевого мужа і батька.

Його життьовий шлях не був встелений рожами. Він народився в селі біля Дрогобича. Молодим юнаком мусів доїздити щодня поїздом до гімназії в Дрогобичі. Микола був першим учнем в клясі, загально любленим, завжди активний в житті української молоді. Мріяв бути священиком. Закінчивши теологію в Перемишлі, стає членом ОУН. Тоді змінив думку бути священиком і став учителювати на Лемківщині, де кидається у вир революційної боротьби, як проти німців так і проти „визволителів'' червоних московичів та наших сусідів поляків, на пості провідного члена ОУН. Хоча сам бойко, полюбив лемківську землю й лемкиню Катрусю з якою одружився. Хоча як він любив свою дружину й маленьку донечку, то в хаті він був гостем. Ворог намагався дістати його в свої руки, бож він був українським революціонером.

Коли ворог виселив всю українську людність з цілої Лемківщини, в тому й його дружину з малим немовлям, друг Вернигора дальше лишається на Лемківщині, і як провідник пропаганди цілої Лемківщини, ще з більшою завзятістю веде боротьку за кращу долю України, яку він так палко любив.

У великий рейді УПА на Захід в 1947 р. бачимо св. п. Миколу Вернигору. Він, на наказ Командування УПА, поспішив, як вірний член української революції разом з друзями на Захід, щоб повідомити, ще вільний світ, що Україна бореться і не здала зброї. По 90-денному тернистому марші, він зголосився в Мюнхені до свого Провідника С. Бандери, до звіту, по нові завдання. По короткому відпочинку переїжджає до Франції, де на припоручення С. Бандери Провідника ОУН, зайняв відповідальне становище, на якому віддає усі свої сили.

Будучи глибоко релігійним, в своїх щоденних молитвах благав Всевишнього, щоб злучив його з його родиною. Мабуть, Всемогучий вислухав його молитов і після різних т р у д н о щ і в, приїхала до нього дружина з дочкою. Стан їх родини побільшився на 3-ох синів; Володимира, Ігоря і Михайла.

Мабуть, в 1957 р. переїхав з ріднею до ЗСА та поселився серед своїх друзів в Йонкерсі Н. Й. Тут, хоча тяжко працював робітником у фабриці, кинувся у вир громадської праці. Став членом Гол. Управи Т-ва к. Вояків УПА, членом Г. Управи ООЧСУ та виховником СУМА і учителем Школи Українознавства. Не згадуючи вже про його часті роз'їзди, з різними рефератами та доповідями по цілій Америці та Канаді. До речі, він був золотоустим оратором на різні теми. Годі описати почуття присутніх друзів, приятелів, сусідів та знайомих, які з молитвою на устах у пошані схиляли голови перед домовиною покійного сотника Фриза. Слушно деякі, що його прощали висловлювалися, що Покійний у своєму серці, носив „українську велику мрію'', для здійснення якої усе своє життя безкорисно трудився.

Не було академії, конвенції чи конґресу, де не було б сотника Миколи Фриза. Еміґрацію вважав він тимчасовою, і тому був так само активним як і в Україні. До останньої хвилини свого життя вірив у поворот в Україну, до свого улюбленого Дрогобича. Дружина і діти Покійного, хоча не зазнали багато достатньої батьківського тепла, чи опіки від нього, то повинні бути горді, що їх муж і батько був правдивим українським воїномреволюціонером, який золотими буквами вписаний в історію Української Національної Революції.

Нам к. воякам УПА, його друзям, прикро, що сім років тому, ми не могли поховати нашого дорогого Сотника з усіма вояцькими почестями, як личить ховати лицаря, сальвами пострілів. Пробач, друже Миколо! Ми не в дома, ми на чужині!

Приклад життя цього небуденного патріота нехой допоможе не одному з нас перемогти наші будні.

М. Ковальчин

СОЮЗОВЦІ!

ПРИДБАННЯ 400 ЧЛЕНІВ ЦЬОГО МІСЯЦЯ — ЦЕ МЕТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ВКЛЮЧІТЬСЯ І ВИ У ЧЛЕНСЬКУ КАМПАНІЮ І ДОПОМОЖІТЬ ОСЯГНУТИ ЦЮ МЕТУ.

Українські республіканці Мічіґену при праці

В днях 30, 31-го січня і 1-го лютого ц.р. відбулася конференція Республіканської партії 13 стейтів середньої Америки в готелі Гаст-Рідженсі в Дірборні Міч. У п'ятницю головним гостем і промовцем був віцепрезидент Нелсон Рокефеллер. 31-го січня загостив президент Джералд Форд.

Гаст Рідженсі це новозбудований модерний комплекс з найновішими досягненнями будівельної техніки. Одним із головних інженерів цього комплексу є українець, незвичайно здібний та інтеліґентний Володимир Томич, який працює для компанії Форда, яка є власником цього комплексу. Володимир Томич з родиною належить до парафії св. Йосафата та очолює Плянувально-будівельний комітет.

Українсько Американська Республіканська Асоціяція Мічіґену, яку очолює Ярослав Дужий брала участь у нарадах. Завершенням нарад була перекуска у Ферлейн-Манорі, зорганізована Національностевою Республіканською Радою Мічіґену, головою якої є п. Франк Стелля — індустріяліст по національності італієць. Він має поважні впливи та широкі знайомства серед політичних кіл у Вашінґтоні. Перекуска відбулася о год. 10 ранку, на якій були представники 28-ох національностей. Чільні гості, це голова Республіканської партії Мері-Люїз Смит, Гавард Келовай голова виборчої кампанії президента Дж. Форда, полковник Юліян Нємчик директор спадщинних груп, голова Міч. Республіканської партії Біл Мекляклін, дорадник президента Форда Вілліям Сідман, секретар торгівлі Еліот Річардсон, конґресмен Марвін Еш та інші конґресмени федеральних та стейтових, як рівнож кандидати на різного роду виборчі позиції в осені цього року. Програмою проводив енергічний Франк Стелля.

В склад української делеґації входили: Ярослав Дужий — голова, члени Екзекутиви: інж. Богдан Федорак, Емілія Запорожець, Керол Ват. Крім Екзекутиви п-во Михайло Мазола та Василь Кузик, а також: Іван Сливка, проф. Петро Стасів, д-р Антін Жуковський, адв. Іван Гришко, інж. Северин Злочовський, Микола Кавка, Степан Феденко, Богдан Левицький, Микола Михальчак, Степан Михальчак, інж. Юрко Юрків та інші — разом 33 осіб.

Під час перекуски була українська група студентів зодягнена в народних одягах а саме: Оля Дужа, Дарія Крива, Наталка Сливка, Андрій Дужий, Нестор Кривий та Юрій Дужий. Вони були головною атракцією фотографів та телевізійних апаратів. Їх можна було бачити того та другого дня на телевізійних вістях. Українська група втішалася великою популярністю та пошаною, бо коли треба було виконати то вона виказує зацікавлення та бере активну участь у праці Ради.

Наша участь є вможливена не тільки завдяки людям доброї волі як вище згадані пані і панове, але є й інші українські громадяни, які розуміють вагу політичної роботи і підтримують її у всіх акціях, а саме: д-р Павло Джуль, д-р Іван Дутко, д-р Маріян Юзич, д-р Володимир Прокопович, д-р Валентина Савчук, д-р Володимир Мигаль, ред. Петро Рогатинський, Іван Ровенчук, Юрій Юрків, Степан Юрків, Лев Пришляк, Павло Оначук, д-р Андрій Цісарук, Іван Датсон, інж. Богдан Несторович, Йосиф Біловус, Евген Репета, д-р Володимир Рижий та інші. Без фінансової та моральної підтримки тісї групи людей, будь-яка діяльність була б неможлива. Наші люди є делеґатами до прісинкту, є в управі повітової Республіканської партії, належать до т.зв. „300'' клюбу. Клюб сенатора Ґріфіна нараховує понад 200 осіб. Наш контакт із сенатором Ґріффіном та федеральними конґресменами, із губернатором В. Мілікеном та представниками стейтової леґіслятури добре наладнано. Багато більше праці треба ще вкласти щоб ми добилися ще більших успіхів.

Побажано бачити більше молодих людей, які брали б активну участь у політичному житті. Сподіємося розвинути дальшу акцію і завершити її номінаціями та виборчими позиціями на різні становища в республіканській системі.

Ярослав Дужий

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

✝

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЄВГЕНІЯ ЄРЖКІВСЬКА, членка УНСоюзу Відділ ч 39 з Сиракюзах, Н. Й., померла 2 березя 1976 р. на 78-му році життя. Покійна народилася в селі Ольшанська Новоселиця, на Київщині. Стала членкою УНсоюзу в 1951 році. Полишила в смутку сина Ігоря з дружиною і 3 внуків, кузина Миколу Міхновського, а як громадська діячка і учителька Школи Українознавства, виховниця молоді культ. осв. референтка УКК, а найбільше працівничка Союзу Українок — засмучену громаду. Похорон відбувся 6 березня 1976 р. на цвинтар Української Церкви в Ютиці, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

ГАЙДУК АНТІН, член УНС Відділ ч. 39 Т-ва „Українська Січ'' в Сиракюзах Н. Й., помер 11 березня 1976 р. на 88-му році життя. Покійний народився в Петлівцях Старих, пов. Бучач в Україні. Став членом УНСоюзу в 1917 році Полишив в смутку дружину Розу, синів Йосифа і Якова, дочок Стеллу, Марію і Софію з родинами, брата Миколу з родиною, а як один з піонерів церковного і громадського життя, та працівник Українського Дому — багато приятелів з Танаванди, де останньо замешкав. Похорон відбувся 13 березня 1976 р. на цвинтарі Української Католицької Церкви в Сиракюзах, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу.

КВАСНИЦЯ СОФІЯ, членка УНС Відділ 143 Т-ва Любов в Гаккетставн, Н. Дж., померла 2-го березня 1976 р. на 82-му році життя. Покійна народилася в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1936-му році Полишила в смутку дочку Йозефину Коваль і двох внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Пекзест Уніон в Ґрейт Медовс, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Анна Франк, секр. Відд.

КУНЬО ІВАН, член УНСоюзу Відділ ч. 22 Т-ва Доброї Волі в Чікаго, померла 7-го березня 1976 р. на 66-му році життя. Покійний народився в Йонкерс, Н. Й., Став членом УНСоюзу в 1956 році. Полишив в смутку дружину Джін, дочку, двох синів, внуків і брата. Похорон відбувся 11 березня 1976 р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ЕРДЕНБЕРГЕР ВОЛОДИ- 328 Т-ва Просвіта в Клівленді, Огайо, помер 16 лютого 1976 р. на 67-му році життя. Покійний народився в Стрию, Україна. Став членом УНСоюзу в 1954 році. Полишив в смутку дружину Ярославу, дочку Ліду Небеш з чоловіком Євгеном і троє внуків. Похорон відбувся 21 лютого 1976 р.на цвинтарі свв. апостолів Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Богдан Ковч, секр. Відд.

МИРДИЧ АННА, членка УНСоюзу Відділ ч. 274 Т-ва свв Петра і Павла в Йонкставн, померла 2-4-76 на 78-му році життя. Покійна народилася в Україні Стала членкою УНСоюзу в 1921 році. Полишила в смутку мужа Івана й родину. Похорон відбувся на цвинтарі Калварія в Йонкставні.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

МУЗИКА МАРІЯ, членка УНСоюзу Відділ ч. 25 Т-ва Свобода, померла 1-го березня 1976 р. на 76-му році життя. Покійна народилася в Ходорівці, Львівськобласть, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1945 році. Полишила в смутку родину тут і в Україні. Похорон відбувся 5 березня 1976 р. на цвинтарі св. Гертруде в Колоніа,, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу

СЕМЕНЧУК (СТАДНИК) СТЕФАНІЯ, членка УНСоюзу Відділ ч. 120 Т-ва св. Миколая в Аліквіпа, Па., померла 18 березня 1976 р. на 83-му році життя. Стала членкою УНС в 1923 році. Полишила в смутку сина Міля, дочку Віолю, 2-ох внуків і 2-ох правнуків, сестру Євгенію. Похорон відбувся 21 березня 1976 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Аліквіпп, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ЛОПУШАНСЬКА КАТЕРИНА, членка УНС Відд. 333, С-ва св. Анни в Бервік, Па., померла 25 лютого 1976 р. на 77-му році життя. Покійна народилася в селі Ляпінка, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1925 році. Полишила в смутку сина Михаїла. Похорон відбувся 28 лютого на Греко Католицькому цвинтарі в Бервік, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ГУЛА КАТЕРИНА, членка УНС Відділ ч. 247 Т-ва Івана Хрестителя в Вілмінгтон Дел. померла 15 лютого 1976 р. на 80-му році життя. Стала членкою УНСоюзу в 1924 році. Полишила в смутку мужа Теодора, синів Івана, Стефана, Владимира і Теодора, дочок Анну, Марію і Катерину, 23 внуків і 18 правнуків. Похорон відбувся 18 лютого 1976 р. на цвинтарі Ріверю в Вілмінгтон, Дел.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ТРАЧ ЯКІВ, член УНСоюзу Відділ ч. 39 Т-ва „Українська'' в Сиракюзах, Н. Й., помер 20 лютого 1976 р. на 88-му році життя. Покійний народився в Кутузові, Україна. Став членом УНС в 1915 р. Полишив в смутку дочок Дору, Ольгу, Гелену і Алісію, синів Дональда, Володимира і Якова, 14 внуків і 10 правнуків. Покійний був предсідником і урядником Відділу, один з піонерів церковного і громадського життя Сиракюз. Похорон відбувся 23-го лютого 1976 р. на цвинтарі Української Католицької Церкви ім. І. Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
УПРАВА Відділу

ІВАНКІВ КАЗИМИР, член УНСоюзу Відділ ч. 8 Т-ва Подільська Січ в Йонкерс, Н. Й., помер 2 грудня 1976 р. на 74-му році життя. Покійний народився в селі Волиця, Галичина, Зах. Україна. Став членом УНС в 1946 році. Полишив в смутку дружину Марію, дочку Ольгу замужню Вілк, сестру і брата в Україні. Похорон відбувся 4 грудня 1976 р. з церкви св. Михаїла на цвинтар св. Йосифа в Йонкерс, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр. Від.

КАЧОР ВОЛОДИМИР, член УНС Відділ ч. 153 Т-ва ім. Луки Мишуги в Філядельфії, Па., помер 20-го листопада 1975 р. на 67-му році життя Полишив в смутку дочку з зятем Олегом Дражньовським. Похорон відбувся 25 листопада 1975 р. на цвинтарі св. Марії в Факс Чейз у Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ШИШАК ВІРА, членка УНСоюзу Відділ 341 Т-ва ім. Ю. Головінського в Виндзор, Онт., Канада, померла 18 листопада 1975 р. на 53-му році життя. Покійна народилася в Балті пов. Одеса, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1968 році. Полишила в смутку мужа,, сина і дві дочки. Похорон відбувся 22 листопада на цвинтарі Меморіял Гарден.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Хрін, секр. Відд.

Д-р РУДНИЦЬКИЙ АНТІН, член УНСоюзу Відділ ч. 25 Т-ва „Свобода'' в Джерзі Ситі, помер 30 листопада 1975 року на 73-му році життя. Покійний народився в с. Лука пов. Самбір, Україна. Став членом УНСоюзу в 1954 році. Полишив в смутку дружину Марію, синів з дружинами та внуків. Похорон відбувся 4-го грудня на цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ПЛАТ ПЕТРО, член УНСоюзу Відділ ч. 142 в Елізабет, Н. Дж., помер 27 лютого 1976 на 66-му році життя. Покійний народився в Україні. Полишив в смутку дружину Анну, дочок Теклю Рембеллес, Ольгу Захарко, Катерину Стефанишин, внуку Тересу Анну, та сестру в Україні. Похорон відбувся 1-го березня 1976 р. на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Брук, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ХВІСИК ПЕТРО, член УНС Відділ ч. 367 Т-ва Запорожська Січ в Рочестері, Н. Й., помер 21 листопада 1975 р. на 69-му році життя. Покійний народився в Лаквича, на Волині, Україна. Став членом УНС в 1960 р. Полишив в смутку дружину Марію, синів Володимира і Йосифа та 4 правнуки. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр. Від.

ТАРЗАН, Ч. 7460. Ультиматум Крони

А якщо я відмовлюся виконати твою вимогу?

Ми готові силою забрати все що захочемо!...

Тепер ми хочемо золота!... Якщо ви не дасте його добровільно, то ми просто заберемо його!

Прошу тебе, жрекине Ля, дай Кроні золото!... Я була свідком, як він вбивав людей і через менш важливі причини!

Добре радите, пані Клейтон!... У моїх планах опанування Африки нема місця на сентиментальність!